

Boštjan Plesničar

Premoderno KITenje

13. junij–15. julij 2017

artKIT, Glavni trg 14, Maribor
KID KIBLA, Maribor, Slovenija

Boštjan Plesničar je eden pripadnikov 'premodernega' gibanja, ki se na svoj način odreka elitizmu akademskih pravil in zavestno profanira umetnost v vseh pogledih. Vsebina ima prednost pred slogovnimi in tehničnimi zakonitostmi umetnine. Motivi so pogosto figuralni, veliko je realistične stilizacije, kar umetnikom omogoča posredovanje pripovedi na likovni način, pri čemer premoderno delo vsebuje določeno mero bizarnosti, ironije, sarkazma in humorja.

Pojem premoderne umetnosti se je pojavil na prelomu novega tisočletja, ko je bilo človeštvo obsedeno z vsesplošno evforijo o koncu sveta. Umetniki, ki so bili takrat še študentje v zaključnih letnikih slikarskega oddelka ljubljanske Akademije, so se na to odzvali na svojstven način ter načrtno razglasili konec slikarstva. Ideja je naslednja: klasično slikarstvo nima prihodnosti, ker ne evolvirata več. Videli smo vse, pravijo premodernisti, tako v tehniki kot v vsebini in strukturi, in posledično tudi kompoziciji, zato je za obstoj slikarstva nujno poiskati sodobne, novo-tisočletne, disperzivne vsebine. Moderno ni dovolj moderno, če banaliziramo v skladu s sveto preproščino sveta. Štirje umetniki: Ervin Potočnik, Vladimir Leben, Oliver Marčeta in Boštjan Plesničar, ki je bil tudi idejni in programski vodja novega premodernega gibanja, so razglasili novo umetniško težnjo, ustvarjati »premoderno«.

Omenjeni umetniki tako na prelomu tisočletja ustanovijo *premoderno gibanje* kot neko pozitivno svežino v odziv na zaprašenost ter okostenelost Akademije za likovno umetnost, ki je bila pod močnim vplivom javnih institucij, torej muzejev in galerij. Da je gibanje nastalo iz lastnih izkušenj, dokazuje dejstvo, da so vsi premoderni ustvarjalci zaključili formalno slikarsko izobraževanje; večina na ljubljanski likovni Akademiji, Grega Mastnak in Josip Rochus Pongrac sta zaključila hrvaško Akademijo likovnih umetnosti, pridružili so se jim še Poljak Filip Gregorowitz, domačin Boštjan Franc Avguštin in kasneje še Goran Medjugorac.

Leta 2001 so ustanovili *Muzej premoderne umetnosti*. V Spodnjem Hotiču so v galerijski prostor predelali star hlev, konstantno pridobivali nove člane ter simpatizerje ter prirejali razstave in dogodke. Deset let kasneje je skupina sicer razpadla, a vpliv svobodnjaštva ter sproščenosti premoderne umetnosti je še zmeraj izrazito prisoten pri vseh.

Za *premoderno gibanje* je značilno, da se umetnik prepušča lastni ustvarjalnosti, brez obremenjujočih pravil akademske slikarske tehnike ali vsebine. Slika je lahko kakršne koli oblike in lahko stoji kjerkoli ali pa natanko in samo tam, kjer ji je prostor določil umetnik. V premodernem smislu gre bolj za provokativna, šokantna ali sarkastična nasprotja form in oblik slik na vseh 'uporabniških' nivojih; niti v postavitvi umetnine ni meja. Vsebina je nenavadna, včasih celo nesmiselna, onkraj vsega tega pa je – in tudi hoče biti – predvsem enostavna ter posledično zabavna, profana, dostopna, pozitivna ter sproščujoča. Enako velja za barve. Gre za tople zemeljske barve, prevladujejo rumena, rdeča, modra in rjava. Naslovi slik so humoristični, skladno z upodobitvami na njih. *Premoderno gibanje* so slovenski likovni kritiki prepoznali kot 'ideološko' primerjavo z dadaizmom, kar je res, mogoče bi lahko dodali še vpliv vsebinskega nadrealizma, čeprav je vendarle treba poudariti, da po samem bistvu *premoderne* slog ne igra nobene nosilne vloge več.

Naslov razstave *Premoderno KITenje* je nastal spontano. Postavljena je v razstavišču artKIT, katerega ime ohranja nekdanjo kratico, saj je bila v prostorih na Glavnem trgu Kulturno Informacijska Točka ali KIT. Ko je v tem prostoru pričela delovati majhna trgovina z umetniškimi in ročnimi izdelki, smo dodali »art« ter prišli do sestavljenke artKIT. Enako je z naslovom: ker gre za predstavitev premoderne umetnosti, je umetnik izbral nekaj začetnih *premodernih* del, segajočih do leta 1998, na razstavi pa so na ogled dela vse do leta 2014. V tem smislu je Ples-ni-Čar zabavno povezal besedne zveze – kar velikokrat tudi sicer počne z naslovi slik – v kitenje, ki izhaja iz nedovršnika *kítiti* in pomeni krasiti ali lepšati.

Razstavišče artKIT je torej okiteno s premodernimi slikami. In v igrivosti razstavišča prepoznavamo živahnost premoderne umetnosti.

Nič ni sveto, vse je profano. Ali premoderno.

— Nina Jeza

Boštjan Plesničar (1968) je svojo slikarsko pot začel leta 1988 v Slikarski šoli Save Sovreta. Leta 1990 se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani in diplomiral pri mentorju Emeriku Bernardu. Leta 2000 je z zagovorom magistrske naloge *Skrivnostna trivialnost* zaključil podiplomski študij pri mentorju Lojzetu Logarju. Po končanem izobraževanju je pridobil status samostojnega kulturnega delavca. Sodeloval je na mednarodnih in domačih razstavah, samostojnih in skupinskih. Je eden ustanoviteljev in pobudnikov premodernega gibanja. Živi in dela v Ljubljani ter na Goričkem.

Otvoritev razstave: torek, 13. junij 2017, ob 18. uri

Zajtrk z umetnikom: sreda, 14. junij 2017, ob 10. uri

Na ogled do 15. julija 2017.

artKIT, Glavni trg 14, Maribor

odpiralni čas: torek–petek: 10.00–13.00 in 17.00–19.00, sobota: 10.00–13.00

KIBLA

KID KIBLA sofinancirajo Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Maribor, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, projekt RISK CHANGE (2016–2020) sofinancira program Ustvarjalna Evropa Evropske Unije.